

УДК 378.018.43

DOI: 10.31470/2518-7600-2020-8/2-231-247

**MOODLE EDUCATIONAL PLATFORM AS A FORM OF
COMMUNICATION IN HIGHER EDUCATION**

**ОСВІТНЯ ПЛАТФОРМА MOODLE
ЯК ФОРМА КОМУНІКАЦІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ**

**ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПЛАТФОРМА MOODLE
КАК ФОРМА КОММУНИКАЦИИ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ**

Ліна Стороженко,

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри
документознавства та
інформаційної діяльності
st-leena@i.ua
ORCID: 0000-0003-2766-3712
Державний університет
телекомунікацій,
вул. Солом'янська, 7,
м. Київ, Україна

Lina Storozhenko,

Ph.D. in Philological Sciences,
Associate Professor, Department
of Documentation and
Information Activities
st-leena@i.ua
ORCID: 0000-0003-2766-3712
State University of
Telecommunications,
Solomianska street, 7, Kyiv,
Ukraine

Світлана Петькун,

кандидат філософських наук,
завідувач кафедри
документознавства та
інформаційної діяльності
petkunsveta@ukr.net
ORCID: 0000-0002-0703-169X
Державний університет
телекомунікацій
вул. Солом'янська, 7,
м. Київ, Україна

Svitlana Petkun,

Ph.D. in Philosophy,
Associate Professor,
Head of the Department of
Documentation and Information
Activity
petkunsveta@ukr.net
ORCID: 0000-0002-0703-169X
State University of
Telecommunications
Solomianska street, 7, Kyiv,
Ukraine

ABSTRACT

The article considers one of the forms of modern educational communication in higher education - the distance learning system. In particular, didactic principles, features of using the virtual environment MOODLE.

The article explores ways to implement the main goal of distance learning at the university - providing students with the opportunity to obtain quality knowledge at their place of residence, to acquire professional competencies in accordance with their chosen educational program using advanced information and communication technologies. It focuses on the importance of distance education for the formation of high-level specialists taking into account competitiveness in the labor market, the desire for rapid career growth, the need to comply with modern professional competencies.

Attention is focused on the advantages of the MOODLE virtual environment, which allows students to achieve the desired educational result much faster than using traditional forms of learning, because the system provides not only the organization of productive independent work of students in mastering educational material, but also contributes to the development of flexible forms of learning based on modern technology.

The aspects that are priority for the MOODLE platform and distinguish it from other distance learning systems (motivational and value components, program goals, information activities, communication, monitoring and evaluation, etc.) are highlighted. It is these aspects that are key to the formation of professional competencies in a modern student.

Keywords: *distance education/training, professional competence, information and communication technologies, information society, educational communication.*

Постановка проблеми. Активне впровадження сучасних інформаційних технологій зумовлює формування якісно іншого типу культури суспільства, нового типу мислення, форм освіти. Саме освіта, знання та інформація є основними критеріями розвитку сучасного інформаційного суспільства. Сьогодні ступінь економічного та технологічного розвитку

будь-якої держави, добробут її громадян пропорційний середньому рівню знань, умінь та кваліфікацій її активного населення (Триндаде, 2000). Сучасний фахівець більш пристосований до мінливих умов праці, з легкістю може оновити та вдосконалити інтегральні компетентності. Технологічний розвиток збільшує попит на інтелектуальну людину, що призводить до кардинальних змін у системі освіти, яка сьогодні є не лише інструментом глобального взаємопроникнення знань та технологій, а й своєрідним капіталом.

Зважаючи на значну конкуренцію на ринку праці, прагнення до швидкого кар'єрного зростання, необхідність дотримання сучасних професійних компетентностей, проблема формування висококласного фахівця в будь-якій галузі має особливе значення, а процес адаптації освіти до сучасних умов, розвиток дистанційного навчання є закономірним явищем.

Відповідно до Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року пріоритетним напрямком сучасних освітніх досліджень є реалізація державних програм, спрямованих на інформатизацію та комп'ютеризацію середніх та вищих закладів вищої освіти, надання їм інноваційних технічних засобів навчання, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ПНСР, 2013).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні існує низка наукових праць, в яких вітчизняні та закордонні вчені досліджують особливості дистанційної освіти: А. Андреев, В. Солдаткін (Андреев&Солдаткін, 1999); Є. Полат, М. Бухаркіна (Полат & Бухаркіна, 2004); М. Смутьсон, (Смутьсон, 2012); В. Толочко (Толочко, 2009); сучасні інформаційні технології у вищій школі: В. Биков, В. Кухаренко, Н. Сиротенко (Биков & Кухаренко & Сиротенко, 2008); Г. Козлакова (Козлакова, 2002); Л. Ляхоцька (Ляхоцька, 2018); А. Триндаде (Триндаде, 2000); моделі освітніх процесів та дидактичні основи використання інформаційно-комунікаційних технологій у галузі освіти: Ю. Богачков (Богачков, 2014); Д. Бодненко (Бодненко, 2008); В. Биков (Биков, 2009); О. Кравченко (Кравченко, 2005); В. Олійник (Олійник, 2013); А. Хуторський (Хуторской, 2001); можливості

інформаційного середовища MOODLE як перспективної технології для системи дистанційного навчання: А. Андрєєв, В. Солдаткін (Андрєєв&Солдаткін, 1999); А. Кір'якова (Кирьякова, 2011); К. Колос (Колос, 2016); Г. Ніязова, Г. Дуйсенова (Ниязова & Дуйсенова, 2014) та ін.

Мета статті - розглянути систему дистанційного навчання MOODLE як перспективну форму сучасної освітньої комунікації у закладах вищої освіти; визначити її основні дидактичні принципи, особливості та переваги використання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дистанційне навчання передбачає обов'язкове використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. Незважаючи на функціонування у світовій практиці дистанційної освіти як форми навчання вже кілька десятиліть, вітчизняні навчальні заклади порівняно недавно приєдналися до цієї освітньої технології. Однак значні переваги дистанційного навчання (доступність, простота у використанні, часова незалежність тощо) призвели до активного впровадження цієї форми навчання (повністю або частково) у більшості українських вишів.

Ще однією особливістю цієї технології є повноцінна реалізація процесу навчання на відстані. Цьому сприяє використання Інтернету як основного засобу комунікації, за допомогою якого можливо, як у режимі реального часу, так і з використанням електронних платформ, передавати/отримувати інформацію, необхідну для опанування навчальних програм з різних дисциплін.

Сьогодні існує кілька різновидів дистанційного навчання: одностороннє - передача навчальних матеріалів (інформаційні матеріали, пряма трансляція, запис на носіях тощо) без зворотного в'язку; двостороннє - синхронне дистанційне навчання з використанням аудіо- чи відео-конференцій; асинхронне - онлайн-навчання в поєднанні з інтерактивними мультимедійними засобами; інтелектуальне – гнучкий вид навчання, що забезпечує високий ступінь автоматизації та управління асинхронним інтерактивним навчанням з обох сторін.

Розуміючи важливість нових тенденцій у вітчизняній освіті, Державний університет телекомунікацій (м. Київ) долучився до створення Інтернет-середовища на рівні навчального закладу. Сьогодні студенти університету мають можливість здобувати освіту за різними спеціальностями та формами навчання за допомогою електронної системи MOODLE, яка є новим вектором розвитку та формування інноваційних підходів зі змішаним використанням освітніх технологій. Це модульна навчальна платформа, призначена для об'єднання суб'єктів освітнього процесу з метою створення персоналізованого навчального середовища (MOODLE: About Moodle).

Дистанційне навчання дозволяє суттєво розширити освітні можливості за багатьма критеріями: формування єдиного освітньо-інформаційного простору в межах дисципліни; організація одночасного навчання для студентів різних спеціальностей; доступність онлайн-підручників та посібників; підвищення фаховості та компетентностей студентів за рахунок використання інформації в межах дисципліни в «домашніх» умовах; можливість вчитися у будь-якому місці у вільний час, зменшуючи витрати матеріальних ресурсів тощо.

Незважаючи на те, що дистанційне навчання як форма освітнього процесу не передбачає безпосередньої навчальної взаємодії учасників (Биков, 2008), можливо інтегрувати інформаційно-дидактичні технології, що забезпечують інтерактивність взаємодії суб'єктів освіти та здійснити сам процес навчання (Хуторской, 2001).

Впроваджена в Державному університеті телекомунікацій система MOODLE дає можливість не тільки отримати якісний навчальний продукт у вигляді дистанційних кейсів з усіх дисциплін, передбачених навчальним планом спеціальностей (навчально-методичні матеріали, тренінги, тести тощо), але й навички комунікації у віртуальному просторі, актуальні та необхідні у сучасному інформаційному суспільстві.

Електронна платформа MOODLE реалізує філософію «педагогіки соціального конструктивізму», засновану на принципах, розроблених Е. фон Глазерсфельдом, Ж.-Ж. Дюкре,

Я. Като, М. Масколо, К. Фішером та ін., і орієнтовану на безпосередню взаємодію суб'єктів освіти. В контексті системи MOODLE серед основних принципів конструктивізму можемо визначити наступні: реалізація провідної ідеї конструктивізму - знання не передаються в готовому вигляді, необхідно створити можливість (дидактичні умови) для самостійного оволодіння ними (MOODLE містить достатню кількість інструментів (форуми, словники, блоги тощо) для надання здобувачам освіти можливостей навчатися самостійно та брати участь у спільному створенні навчального контенту); оволодіння новими знаннями в результаті взаємодії із зовнішнім світом (під час дистанційного навчання виникає більше інтерпретацій, ніж при звичному відтворенні/сприйнятті інформації); студенти є активними суб'єктами когнітивного процесу та взаємодіють між собою на основі попереднього досвіду (принцип підтримується наявністю в системі MOODLE великої кількості засобів зв'язку: сервіси обміну повідомленнями, форуми, чати, за допомогою яких студенти мають можливість обмінюватися думками, залишати коментарі, запитання тощо); здатність формувати навчальні спільноти (групи) з метою організації навчання та забезпечення необхідної освітньо-комунікативної взаємодії; мотивація окремих студентів у процесі взаємодії навчальної групи (самостійна поведінка на основі об'єктивних факторів; емоційна поведінка, що дозволяє суб'єктивізм; набута поведінка, коли кожен студент може вибрати об'єктивний чи суб'єктивний підхід залежно від ситуації).

Зважаючи на вищезазначене, серед основних дидактичних принципів, що враховуються науково-педагогічними працівниками Державного університету телекомунікацій при створенні якісних віртуальних курсів для студентів різних спеціальностей, можна визначити: ефективність надання навчальної інформації, основними показниками якої є доступність, зручність у використанні, ергономічність, інтерактивність, нелінійність викладу матеріалу; засоби комунікації (обмін повідомленнями, форуми, чати тощо), що дозволяють вести діалог з викладачем/студентом у режимі реального часу (синхронно),

або в записі (асинхронно); широкий спектр можливостей зберігання інформації (хмарні технології, бази даних, каталоги тощо), та подальше її редагування, класифікація, структурування (модульність); розміщення файлових інструментів різних форматів (аудіо, відео, графіка, текстові документи); створення посилань на внутрішні та зовнішні ресурси; наявність автоматизованої системи оцінювання, що забезпечує самоконтроль освітньої діяльності, а також полегшує роботу викладача; система реєстрації та відстеження активності студентів дозволяє в будь-який час проаналізувати картину навчального процесу в цілому та отримати детальну інформацію про окремі складові курсу. Зауважимо, що перелік окреслених принципів не є вичерпним чи обов'язковим - середовище MOODLE дозволяє викладачу обирати аспекти важливі для конкретної дисципліни та формувати її зміст на основі власних дидактичних пріоритетів.

Навчання на платформі MOODLE дозволяє досягти бажаного освітнього результату набагато швидше, ніж використання традиційних методів. Адже можливості цієї системи забезпечують не тільки організацію продуктивної самостійної роботи студентів, а й сприяють формуванню гнучкого навчання на основі нових інформаційно-комунікаційних послуг; автоматизація та комп'ютеризація освітнього процесу змінюють самі методи навчання, надаючи нову якість освіти, забезпечуючи постійний доступ до інформації; сприяють формуванню мобільності, професійних компетентностей, умінь шукати та здобувати нові знання (Ниязова, 2014).

У середовищі MOODLE можемо виділити низку аспектів, які відрізняють цю систему дистанційної освіти від інших: мотиваційна та ціннісна складові (спрямовані на зміцнення мотиваційної основи навчальної діяльності, формування ціннісного ставлення до пізнавальних процесів; підвищують рівень відповідальності студента за освітній результат); програма-мета (надає студентам інформацію про цілі та завдання, структуру, зміст, умови роботи; інформацію про можливі пізнавальні стратегії; ознайомлює з робочими програмами з дисципліни, графіками навчально-виховного

процесу); інформативність (забезпечує реалізацію змістовної складової у вигляді системи самостійної роботи, спрямованої на формування та розвиток необхідних загально-культурних та професійних компетентностей); комунікативність (надає можливість спілкуватися з усіма учасниками освітнього процесу); контроль та оцінювання (забезпечує організацію контролю за ходом навчання та самоконтролю, збір даних про інтенсивність роботи студентів, надання статистичних даних щодо результатів освітньої діяльності, розвитку академічної роботи) (Кирьякова, 2011).

Завдяки таким аспектам у студентів Державного університету телекомунікацій поступово формуються якісні фахові компетентності та інформаційна культура. Крім того, майбутні фахівці з різних спеціальностей можуть професійно використовувати інформаційні технології у своїй майбутній діяльності, забезпечуючи постійне самовдосконалення. Адже чим вищий рівень фундаментальної та методичної підготовки, тим успішнішою буде подальша фахова діяльність. Зміст навчання майбутніх професіоналів різних галузей повинен базуватися на принципах професійної гнучкості, що передбачає здатність швидко опановувати нові інформаційно-комунікаційні технології, методи комп'ютеризації, нові види професійної діяльності, пов'язані з інформаційними процесами в суспільстві, необхідність постійно вдосконалювати свою інформаційну культуру. А викладач, поєднуючи різні елементи дистанційного навчального курсу, має можливість організувати вивчення матеріалу таким чином, щоб форми навчання відповідали цілям і завданням конкретних дисциплін.

Таким чином, дистанційне навчання на платформі MOODLE набуває виняткового значення для формування компетентностей фахівців різних галузей. Щодо рівня пропонованих можливостей, MOODLE вигідно домінує над іншими системами дистанційного навчання, оскільки дозволяє адаптувати систему до особливостей конкретного навчального проекту та, за необхідності, інтегрувати в нього нові модулі. Система орієнтована на спільні технології навчання, що дозволяє організувати освітній процес як спільне вирішення певних завдань, обмін знаннями.

Широкі можливості для освітньої комунікації є однією з домінантних сторін середовища MOODLE. Зазначена дистанційна платформа підтримує обмін файлами будь-якого формату (між викладачем і студентом, між самими студентами); пошта дозволяє оперативно інформувати всіх учасників дистанційного курсу або окремих осіб/групи про поточні події; форум надає можливість організовувати обговорення дискусійних питань з навчальної дисципліни, також можна провести групове обговорення в режимі реального часу; є функція оцінювання повідомлень як викладача, так і студентів. Сервіси «повідомлення», «коментарі» призначені для індивідуального спілкування між викладачем та студентом (наприклад, перегляд робіт, обговорення окремих питань з теми дисципліни тощо). Послуга «форуму викладача» надає можливість науково-педагогічним працівникам обговорювати фахові питання.

Ще однією суттєвою перевагою середовища MOODLE є створення та зберігання системою портфоліо кожного студента (власне навчання, оцінки, коментарі, повідомлення на форумах тощо). Крім того, науково-педагогічний працівник може створити та використовувати в дистанційному курсі навчальної дисципліни довільну систему оцінювання; всі оцінки з кожної дисципліни зберігаються у підсумковому «документі». Платформа дає можливість викладачу контролювати відвідуваність, активність студентів, час виконання ними завдань.

Глосарій дозволяє організувати роботу з термінами (гіперпосилання на відповідні записи словника), а статті словника можуть створювати не тільки викладачі, а й студенти. Система MOODLE дає можливість сформувати як словник курсу, так і глобальний словник спеціальності, доступний для учасників усієї групи. Ресурсом може бути будь-який матеріал для незалежного вивчення, дослідження, обговорення: текст, ілюстрація, веб-сторінка, аудіо- чи відео-файл тощо.

У свою чергу, викладач має можливість переглядати файли, надані студентом, аналізувати, коментувати їх та, за необхідності, запропонувати їх удосконалення або зробити ці роботи предметом обговорення на форумі. Якщо зауваження

стосуються письмової практичної складової, то, слід зауважити, що середовище MOODLE підтримує корисну функцію колективного редагування текстів.

Для студентів усіх спеціальностей Державного університету телекомунікацій суттєвими перевагами дистанційного навчання за допомогою системи MOODLE є: формування якісних фахових компетентностей, необхідних для сучасного ринку праці; закріплення знань та поглиблення навичок роботи з програмним та офісним обладнанням (обов'язковий компонент професійної діяльності сучасного фахівця будь-якої галузі); розвиток аналітичних навичок та покращення володіння інформаційними потоками; практичне застосування навичок створення документів та проведення операцій з документальними потоками; формування компетентностей щодо використання різних форм контролю тощо (Storozhenko&Petkun, 2019). Крім того, у процесі роботи у середовищі MOODLE студенти набувають навичок самостійного навчання та керування особистим часом, що безумовно позитивно впливає на їхній психологічний та емоційний стан та надає можливість для додаткової самореалізації.

Висновки та перспективи подальших розвідок.

Організована таким чином освітня дистанційна комунікація, звичайно, не може сьогодні повністю замінити класичну форму навчання і бути достатньою для повноцінної освіти. Але, беручи до уваги зростаючі потреби суспільства та ринку праці в отриманні високоякісного фахівця, який постійно підвищує свої професійні компетентності, вдосконалюється як особистість, розвиток дистанційного підходу видається актуальним та перспективним.

Форма і зміст сучасного навчального процесу безпосередньо призводять до змін у всій галузі вищої освіти, основною метою якої є формування компетентного, всебічно розвиненого та конкурентоспроможного фахівця. Використання системи дистанційного навчання за допомогою освітньої платформи MOODLE сприяє реалізації вищезазначених цілей та оптимізації навчального процесу, при цьому студенти мають можливість самостійно керувати

навчальним процесом, власним часом та організаційними ресурсами, що, звичайно, впливає на їх мотивацію та подальшу самореалізацію. Саме тому організація навчання за допомогою середовища MOODLE викликає велике зацікавлення сучасних студентів. Ця форма роботи для них є цілком природною та суттєво доповнює традиційні форми навчання. MOODLE дозволяє кожному здобувачу вищої освіти будувати індивідуальні шляхи навчання та розвитку, забезпечує оптимальне формування фахових компетентностей.

Крім того, зазначена система дистанційного навчання дозволяє моделювати не лише професійну, але й інформаційно-комунікаційну культуру майбутнього фахівця. Використання цієї системи визначає гнучкість підготовки спеціалістів, які відповідають сучасним вимогам різних галузей.

Тож активне впровадження системи дистанційного навчання на платформі MOODLE в навчальний процес вітчизняних університетів - це не лише перспективна ідея, а й необхідний ресурс для формування сучасного фахівця в умовах розвитку інформаційного суспільства.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Андреев А.А., Солдаткин В.И. Дистанционное обучение: сущность, технология, организация. М. : Издательство МЭСИ, 1999. 196 с.
2. Биков В.Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монограф. К. : Атіка, 2009.
3. Биков В.Ю., Кухаренко В.М., Сиротенко Н.Г. Технологія створення дистанційного курсу: навч. посіб. К. : Міленіум. 2008. 324 с.
4. Богачков Ю. Організація та функціонування мережі ресурсних центрів дистанційної освіти загальноосвітніх навчальних закладів: монограф. К. : Атіка, 2014. 184 с.
5. Бодненко Д.М. Підготовка викладачів вищого навчального закладу до здійснення дистанційного навчання: дис... канд. пед. наук: 13.00.04. Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти» АПН України. К., 2008. 256 с.
6. Дистанційне навчання: психологічні засади: монограф. / за ред. М.Л. Смульсон. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2012. 240 с.

7. Интернет-технологии на базе LMS Moodle в компетентностно-ориентированном образовании : учеб.-метод. пособ. / А.В. Кирьякова и др. Оренбург : ООО «НикОс», 2011. 117 с.

8. Козлакова Г.О. Інформаційно-програмне забезпечення дистанційної освіти: зарубіжний і вітчизняний досвід: монограф. К.: ВЦ «Просвіта» 2002. 231 с.

9. Колос К.Р. Система MOODLE як засіб розвитку предметних компетентностей учителів інформатики в умовах дистанційної післядипломної освіти: дис. ... кан. пед. наук: 13.00.10 «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті». Житомир : Держ. ун-т імені Івана Франка, 2016

10. Кравченко О.І. Управління в системі дистанційного навчання. URL : http://novyn.kpi.ua/2005-2/06_Kravchenko.pdf (дата звернення: 20.01.2020)

11. Ляхощка Л. Дистанційна технологія навчання в післядипломній педагогічній освіті: навч. посіб. К. : Міленіум, 2018. 288 с.

12. Ниязова Г.Ж., Дуйсенова Г.А., Иманбеков Б.А. Особенности использования LMS Moodle для дистанционного обучения. *Молодой ученый*. 2014. №3. С. 991-994.

13. Олійник В.В. Відкрита післядипломна педагогічна освіта і дистанційне навчання в запитаннях і відповідях: наук.-метод. посіб. К. : «А.С.К.», 2013. 312с.

14. ПНСП – Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : Указ Президента України від 25.06.2013 р. № 344/2013. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> (дата звернення : 20.01.2020)

15. Полат Е.С., Бухаркина М.Ю. Теория и практика дистанционного обучения. М. : Издательский центр «Академия», 2004. 416 с.

16. Толочко В. М. Проблемні аспекти дистанційної форми освіти та можливості її використання в Україні URL : http://www.provisor.com.ua/archive/2009/N11/padfo_119.php (дата звернення : 20.01.2020)

17. Триндаде А.Р. Информационные и коммуникационные технологии и развитие человеческих ресурсов. *Дистанционное образование*. 2000. № 2. С. 5-9

18. Хуторской А.В. Научно-практические предпосылки дистанционной педагогики. *Открытое образование*. 2001. № 2. С. 30-35

19. MOODLE : About Moodle. URL:https://docs.moodle.org/27/en/About_Moodle#Built_for_learning.2C_globally (дата звернення : 20.01.2020)

20. Storozhenko L., Petkun S. The system of distance learning as a form of modern educational communication in high school: didactic principles, features of use, advantages (a case study of training students majoring in «Information, librarianship and archiving»). The potential of modern science : monograph. UK, London : SCIEEMCEE, 2019. V. 3. P. 144-156

REFERENCES

1. Andreev, A.A., Soldatkin, V.I. (1999). *Distantcionnoye obucheniye: sushchnost', tekhnologiya, organizatsiya* [Distance learning: essence, technology, organization]. Moscow : MESI Publishing House [in Russian].

2. Bykov, V.Yu. (2009). *Modeli orhanizatsiynykh system vidkrytoyi osvity* [Models of Open Education Organizational Systems]. Kyiv : Attica [in Ukrainian].

3. Bykov, V.Yu. Kukhareenko, V.M., Syrotynko, N.H. (2008). *Tekhnolohiya rozrobky dystantsiynoho kursu* [Technology for the development of a distance course]. Kyiv : Milenium [in Ukrainian].

4. Bogachkov, Yu. (2014). *Orhanizatsiya ta funktsionuvannya merezhi resursnykh tsestriv dystantsiynoyi osvity zahal'noosvitnikh navchal'nykh zakladiv* [Organization and functioning of a network of resource centers for distance education in secondary schools]. Kyiv : Attica [in Ukrainian].

5. Bodnenko, D.M. (2008). *Pidhotovka vykladachiv vyshchoho navchal'noho zakladu do zdiysnennya dystantsiynoho navchannya: dys... kand. ped. nauk: 13.00.04* [Preparation of Higher Education Teachers for Distance Learning: Dis... Cand. ped. Sciences: 13.00.04]. Kyiv : State Higher Educational Institution «University of Educational Management» of APS of Ukraine [in Ukrainian].

6. Smul'son, M.L. (2012). *Dystantsiynе navchannya: psykholohichni zasady* [Distance learning: psychological background]. Kirovograd: Imex-LTD [in Ukrainian].

7. Kir'yakova, A.V. (2011). *Internet-tehnologii na baze LMS Moodle v kompetentnostno-oriyentirovannom obrazovanii* [Internet technologies based on LMS Moodle in competence-oriented education]. Orenburg : OOO «NikOs» [in Russian].

8. Kozlakova, G.O. (2012). *Informatsiyno-prohramne zabezpechennya dystantsiynoi osvity: zarubizhnyy i vitchyznyanyydosvid* [Distance education information software: foreign and domestic experience]. Kyiv : Prosvita [in Ukrainian].

9. Kolos, K.R. (2016). *Systema MOODLE yak zasib rozvytku predmetnykh kompetentnostey uchyteliv informatyky v umovakh dystantsiynoi pislyadyplomnoi osvity: dys. ... kan. ped. nauk: 13.00.10* [MOODLE system as a means of development of subject competences of teachers of informatics in the conditions of distance postgraduate education: dis. ... Can. ped. Sciences: 13.00.10]. Zhytomyr: The state. Ivan Franko University [in Ukrainian].

10. Kravchenko, O.I. (2005). *Upravlinnyya v systemi dystantsiynoho navchannya* [Management in the distance learning system]. URL: http://novyn.kpi.ua/2005-2/06_Kravcenko.pdf [in Ukrainian].

11. Lyakhotska, L. (2018). *Dystantsiyna tekhnolohiya navchannya v pislyadyplomniy pedahohichniy osviti* [Distance learning technology in postgraduate pedagogical education] Kyiv : Millennium [in Ukrainian].

12. Niyazova, G.ZH. (2014). *Osobennosti ispol'zovaniya lms moodle dlya distantsionnogo obucheniya* [Features of using lms moodle for distance learning]. *Molodoy uchenyy*, [in Russian].

13. Oliynyk, V.V. (2013). *Vidkryta pislyadyplomna pedahohichna osvita i dystantsiynе navchannya v zapyta nnyakh i vidpovidyakh* [Open Postgraduate Teacher Education and Distance Learning in Questions and Answers]. Kyiv : ASK [in Ukrainian].

14. *Pro Natsional'nu stratehiyu rozvytku osvity v Ukrayini na period do 2021 roku (2013)* [On the National Strategy for the Development of Education in Ukraine until 2021]. *Ukaz Prezydenta Ukrayiny : vid 25.06.2013 r., № 344/2013*. Retrieved from <http://www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> [in Ukrainian].

15. Polat, E.S., Bukharkina, M.Yu. (2004). *Teoriya i praktika distantsionnogo obucheniya*. [Theory and practice of distance learning]. Moscow : Publishing Center «Academy» [in Russian].

16. Tolochko, V.M. (2009). *Problemni aspekty dystantsiynoy formy osvity ta mozhlyvosti yiyi vykorystannya v Ukraini* [Problematic aspects of distance education and its use in Ukraine]. URL : http://www.provisor.com.ua/archive/2009/N11/padfo_119.php [in Ukrainian].

17. Trindade, A.R. (2000). *Informatsionnyye i kommunikatsionnyye tekhnologii i razvitiye chelovecheskikh resursov* [Information and Communication Technologies and Human Resource Development]. *Dstantsionnoye obrazovaniye*, 2, 5–9 [in Russian].

18. Khutorskoy, A.V. (2001). *Nauchno-prakticheskiye predposylki dystantsionnoy pedagogiki* [Scientific and practical background of distance pedagogy]. *Otkrytoye obrazovaniye*, 2, 30–35 [in Russian].

19. MOODLE : About Moodle. URL : https://docs.moodle.org/27/en/About_Moodle#Built_for_learning.2C_globally [in English].

20. Storozhenko, L., Petkun, S. (2019). *The system of distance learning as a form of modern educational communication in high school: didactic principles, features of use, advantages (a case study of training students majoring in «Information, librarianship and archiving». The potential of modern science : monograph.* UK, London : SCIEMCEE, 2019. V. 3. P. 144-156 [in English].

АНОТАЦІЯ

У статті розглянуто одну з форм сучасної освітньої комунікації у вищій школі - систему дистанційного навчання. Зокрема, дидактичні принципи, особливості використання віртуального середовища MOODLE.

У статті досліджено шляхи реалізації основної мети дистанційного навчання в університеті - надання студентам можливості отримати якісні знання за місцем перебування, набутти професійної компетентності відповідно до обраної ними освітньої програми з використанням передових інформаційно-комунікаційних технологій. Акцентовано на важливості дистанційної освіти для формування фахівців високого рівня з урахуванням конкурентності на ринку праці, прагненням до швидкого кар'єрного зростання, необхідністю дотримання сучасних професійних компетентностей.

Увагу зосереджено на перевагах віртуального середовища MOODLE, яке дозволяє студентам досягти бажаного освітнього результату набагато швидше, ніж за допомогою традиційних форм навчання, адже система забезпечує не лише організацію продуктивної самостійної роботи студентів у засвоєнні навчального матеріалу, але й сприяє розвитку гнучких форм навчання на основі сучасних технологій.

Висвітлено аспекти, які є пріоритетним для платформи MOODLE та вигідно вирізняють її серед інших систем дистанційного навчання (мотиваційні та ціннісні компоненти, цілі програми, інформаційна діяльність, комунікація, контроль та оцінка тощо). Саме ці аспекти є ключовими для формування фахових компетентностей у сучасного студента.

Ключові слова: дистанційна освіта/навчання, фахова компетентність, інформаційно-комунікаційні технології, інформаційне суспільство, освітня комунікація.

АННОТАЦІЯ

В статті розглянуто одну з форм сучасної освітньої комунікації в вищій школі - система дистанційного навчання. В частині, дидактичні принципи, особливості використання віртуального середовища MOODLE.

В статті досліджено шляхи реалізації основної мети дистанційного навчання в університеті - надання студентам можливості отримати якісні знання на місці перебування, отримати професійні компетенції в відповідності з вибраною або освітньою програмою з використанням передових інформаційно-комунікаційних технологій. Акцентовано на важливості дистанційного навчання для формування спеціалістів високого рівня з урахуванням конкурентності на ринку праці, прагненням до швидкого кар'єрного зростання, необхідністю отримання сучасних професійних компетенцій.

Увага зосереджена на перевагах віртуального середовища MOODLE, яке дозволяє студентам досягти

желаемого образовательного результата гораздо быстрее, чем при помощи традиционных форм обучения, ведь система обеспечивает не только организацию продуктивной самостоятельной работы студентов в усвоении учебного материала, но и способствует развитию гибких форм обучения на основе современных технологий.

Освещены аспекты, которые являются приоритетными для платформы MOODLE и выгодно выделяют ее среди других систем дистанционного обучения (мотивационные и ценностные компоненты, цели программы, информационная деятельность, коммуникация, контроль и оценка и т.д.). Именно эти аспекты являются ключевыми для формирования профессиональных компетенций у современного студента.

Ключевые слова: дистанционное образование/обучение, профессиональная компетенция, информационно-коммуникационные технологии, информационное общество, образовательная коммуникация.